

Nr 269.

Av herr **Werner m. fl.**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 94, angående anslag till Häreadsrätterna: Avlöningar.

I proposition nr 94 till innevarande års riksdag har Kungl. Maj:t föreslagit att Södersysslets domsaga skall från och med den 1 juni 1943 förenas med Nordmarks domsaga till en domkrets, som efter indelningsändringen skulle benämnas Västersysslets domsaga. Förslaget motiveras därmed att Södersysslets och Nordmarks domsagor var för sig icke kunna erbjuda tillräckliga arbetsuppgifter för en häradshövding vare sig under nuvarande förhållanden eller efter det rättegångsreformen genomförts.

Ortsbefolkningen i såväl Nordmarks domsaga som de båda i Södersysslets domsaga ingående Näs och Gillbergs tingslag har avstyrkt förslaget om en sammanslagning av de båda domsagorna och yrkat, att den nuvarande domsageindelningen måtte bibehållas. Även ombud för samtliga kommuner i Nordmarks härad ha i en till Kungl. Maj:t ingiven skrivelse hemställt, att domsagan alltjämt måtte bestå. Länsstyrelsen i Värmlands län har likaså funnit övervägande skäl tala för att omreglering av de ifrågavarande domsagorna icke för närvarande borde företagas.

Starka skäl tala enligt vår mening för att en sammanslagning av de båda domsagorna icke bör äga rum, utan att den nuvarande domsageindelningen alltfört bör äga bestånd.

Enligt förslaget skall kansliet för den nya domsagan förläggas till Säffle. Detta kommer att medföra betydande olägenheter för befolkningen i Nordmarks domsaga, som i allmänhet icke har några förbindelser med Säffle utan huvudsakligen med Årjäng, där kansliet i Nordmarks domsaga nu är beläget. Kansliets lokaler äro där inrymda i tingshuset, vilket uppfördes för endast några få år sedan. Detta är modernt och ändamålsenligt, och dess uppförande åsamkade befolkningen i Nordmarks domsaga betydande utgifter. Genom sammanslagningen skulle kansli lokalerna i tingshuset i Årjäng bli överflödiga, och de betungande kostnader, som nybyggnaden av tingshuset därstädes förorsakade de tingshusbyggnadsskyldiga i domsagan, skulle därigenom delvis bli till ingen nytta.

Tingshuset i Säffle är icke i sådant skick, att däri, utan kostsamma omändringar, kan inrymmas kansli för den föreslagna nya domsagan. De tingshusbyggnadsskyldiga inom nuvarande Nordmarks domsaga synas alltså bli skyldiga att deltaga i den behöfliga ombyggnaden av tingshuset i Säffle, vilket skulle innebära en orättvisa mot dem, då de för kort tid sedan fått vidkännas stora kostnader för nybygget av tingshus i Årjäng. Skulle Kungl. Maj:ts proposition

bifallas torde därför den andel av kostnaderna för ombyggnaden av tingshuset i Säffle, som komme att falla på de tingshusbyggnadsskyldiga i Nordmarks domsaga, böra gäldas av statsmedel.

Vid kansliets förläggning till Säffle kommer emellertid befolkningen i Nordmarks domsaga att få vidkännas betydande kostnadsökningar genom dyrbara resor, uppehåll och övernattning därstädes. Kommunikationerna inom domsagan äro nämligen lagda så, att man på samma dag kan komma fram och åter till det centralt belägna Årjäng men däremot icke till Säffle.

Det må vidare anföras, att Nordmarks domsaga i geografiskt avseende utgör en enhet, som skiljes från angränsande bygder av stora skogar. Domsagans invånarantal är visserligen relativt litet, men ifråga om yttinnehåll hör den till de största. Den består av 11 socknar, vilka tillsammans ha en areal av 203.000 hektar, med icke mindre än 3.690 ägotalter, vilket gör att bland länets domsagor upptager Nordmarks en framskjuten plats ifråga om lagfartsärenden.

Svea hovrätt har i ett yttrande över förslaget om sammanslagning av de båda ifrågavarande domsagorna ansett att övervägande skäl tala för uppskov med denna domsagereglering till dess erfarenhet vunnits om hur den förestående rättegångsreformen kommer att inverka på arbetsbelastningen vid domsagorna. Detta skäl måste enligt vår mening tillmätas stor betydelse. Man saknar för närvarande hållpunkter för ett bedömande av den frågan hur nämnda reform kommer att inverka på arbetet vid domsagorna, och man kan följaktligen icke nu bilda sig något omdöme härom. Även denna synpunkt talar mot den nu föreslagna sammanslagningen av de båda ifrågavarande domsagorna.

Med stöd av vad ovan anförts hemställa vi,

att Kungl. Maj:ts förslag att Södersysslets domsaga skall från och med den 1 januari 1943 förenas med Nordmarks domsaga till en domsaga, som efter indelningsändringen skall benämnas Västersysslets domsaga, icke måtte vinna riksdagens bifall.

Stockholm den 13 mars 1942.

Osc. Werner.

Aug. Spångberg.

Albert Larsson
i Karlstad.